

Vlaamse
overheid

KICK-OFF Eerstelijnszone Brussel

26 april 2018

Agenda

- ▶ Marie-Rose
- ▶ Conceptueel kader
- ▶ Vlaamse projecten eerstelijnszorg
- ▶ Vorming eerstelijnszones
- ▶ Prioritaire taken eerstelijnszone
- ▶ Stand van zaken eerstelijnszones
- ▶ ELZ tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad
- ▶ Veranderteam, veranderforum en werkgroepen
- ▶ Zorgraden
- ▶ Rol transitiecoaches
- ▶ 5 leidende vragen
- ▶ Waarom veranderen?

Casus Marie-Rose

► Context:

- 72 jaar, echtgenoot overleden, gewelddadige zoon + weinig contact met dochter, enige kennis = drankverslaafde buurvrouw
- Woont in appartement, 4^e verdieping zonder lift, slaapt in relaxstoel
- Kan redelijk goed stappen
- Angst om bus te nemen

► Medisch:

- Diabetes + persisterende voetwondes
- Psychiatrische problematiek + slaapproblemen
- Artrose + diffuse spierpijn in rug
- Epilepsie

► Zorgproblematiek:

- Geen ziekte-inzicht
- Afnemende autonomie
- Belt heel vaak naar huisarts, vraagt huisbezoek + gaat regelmatig naar spoed
- Vind het zelf niet nodig naar WZC te gaan – weerstand vanwege angst voor kost?
- Hoog valrisico
- Eenzaam

conceptueel kader: persoon met een zorg- en of ondersteuningsnood centraal

WHO Framework on integrated people-centred health services

Vlaamse
overheid

Vlaamse projecten eerstelijnszorg

1. Afbakening en opstart werking van de eerstelijnszones (ELZ)
2. Vorming en opstart werking van de regionale zorgzones
3. Oprichting Vlaams Instituut voor de Eerste lijn
4. **Ondersteuning eerstelijnspraktijkvormen en werken aan meer zorgcapaciteit in de eerste lijn**
5. Zorgcoördinatie en casemanagement in relatie tot financiering multidisciplinair overleg
6. Naar een digitale eerste lijn
7. Vormgeven kwaliteitsbeleid en klachtenbeleid
8. **Uitbouw geïntegreerd breed onthaal**
9. **Mantelzorg als volwaardige partner in de eerstelijnszorg**
10. Verzekeren basisopleiding en permanente vorming
11. Communicatie over reorganisatieproces en zorg in Vlaanderen
12. **De zorgvrager/burger centraal: wat vergt dit?**
13. De sociale kaart

Vorming eerstelijnszones

- ▶ Doel van eerstelijns Hervorming
= de zorg in de eerste lijn meer **integraal** organiseren,
= met een centrale plaats voor de persoon met een zorgnood
= en zijn mantelzorger.
- ▶ Eerstelijnszones = structuren die de integrale zorg op het lokale niveau zullen organiseren.
- ▶ Gebieden van 75.000 tot 125.000 inwoners. Dat betekent een **60-tal eerstelijnszones** in gans Vlaanderen en Brussel.
- ▶ De klemtoon ligt op **praktijkondersteuning en de intersectorale samenwerking** tussen lokale besturen, welzijn en gezondheid.

Prioritaire taken eerstelijnszone

- ▶ Het ondersteunen van de kringwerking van de verschillende beroepsgroepen en het stimuleren van interdisciplinaire samenwerking tussen de zorgaanbieders in zorgteams en in de eerstelijnszone.
- ▶ Het bevorderen van **inhoudelijke afstemming** tussen **preventie, curatie, rehabilitatie, begeleiding, ondersteuning,...** in welzijn en gezondheid.
- ▶ Ondersteuning bieden bij de **toepassing van de (nog te ontwikkelen) methodiek rond geïntegreerde zorgplanning** voor de persoon met een zorgnood:
 - Formuleren van zorgdoelen
 - Opmaken van een zorg- en ondersteuningsplan
 - Zorgcoördinatie
 - Desgevallend inschakelen van case management
 - Sluiten en doorlopen van de zorg(traject)contracten

Stand van zaken eerstelijnszones

Concrete resultaten eind 2019:

- 60 gevormde en erkende ELZ's
- Per ELZ een pluralistische en divers samengestelde Zorgraad
- De ELZ's hebben doelstellingen geformuleerd en een uitvoeringsplan
De ELZ's hebben personeel en middelen

Te betrekken partijen:

- Team eerste lijn
- Transitiecoaches
- SEL/GDT/LMN structuren
- Klankbordgroep
- SWP
- Andere teams Agentschap Zorg en Gezondheid

Stappenplan:

- ✓ Oproep piloten
- ✓ Oproep vorming ELZ
- ✓ Aanstellen transitiecoaches
- Beoordelen aanvraagdossiers
- Opstart ELZ's met o.a. symposium en toewijzing transitiecoaches
- Uitwerking financiering en governance
- Uitwerken erkenningsprocedure
- Erkennen ELZ's

ELZ tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

- ▶ Ingediend door Huis voor Gezondheid en BOT vanuit input twee werkgroepen (welzijn en zorg)
- ▶ Wijkgerichte – burgergerichte zorg
- ▶ Bijzondere aandacht voor de kwetsbare burger
- ▶ Bijzondere aandacht voor de cultuursensitieve zorg
- ▶ Samenwerking over sector- en taalgrenzen heen.

DUS: één zichtbare, toegankelijk eerste lijn voor de Brusselaar!

Feedback Vlaamse overheid:

“De intentie om buurt- en wijkgericht te werken wordt als zeer positief ervaren.”

“De keuze voor één grote eerstelijnszone in Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een logische keuze gezien de specifieke context en organisatie van het welzijns- en zorgaanbod in Brussel hoofdstad.”

**Vlaamse
overheid**

HERVORMING EERSTE LIJN IN BRUSSEL

BETROKKEN OVERHEDEN

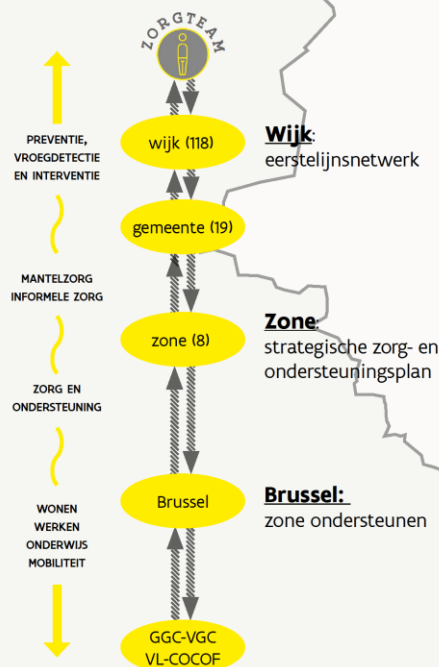

STAP 2: OPROEP

EERSTELIJNSZONE (2017)

- Bredere samenstelling werkgroep: opnieuw streven naar draagvlak & consensus
- Grenzen Vlaamse model eerstelijnszone voor Brussel
- Parallel: hervorming eerste lijn vanuit de GGC
 - Ondersteuning eerste lijn: niveau 'tweetalig grondgebied Brussel Hoofdstad' (gewest)
 - Middelen < bicommunautaire GDT (2), RML & Palliabrú
 - 10 doelstellingen (vergelijkbaar met deze van eerstelijnszone aan Vlaamse zijde)

STAP 1: VOORTRAJECT EERSTELIJNSZONE (2016)

STAP 3: EERSTELIJNSZONE TWEETALIG GRONDGEBIED BRUSSEL HOOFDSTAD (2018)

- Wijkgericht – buurtgerichte zorg
- Bijzondere aandacht voor de kwetsbare burger
- Bijzondere aandacht voor cultuursensitieve zorg
- Samenwerking over sector- en taalgrenzen heen

1 ZICHTBARE, TOEGANKELIJKE EERSTE LIJN VOOR DE BRUSSELAAR!

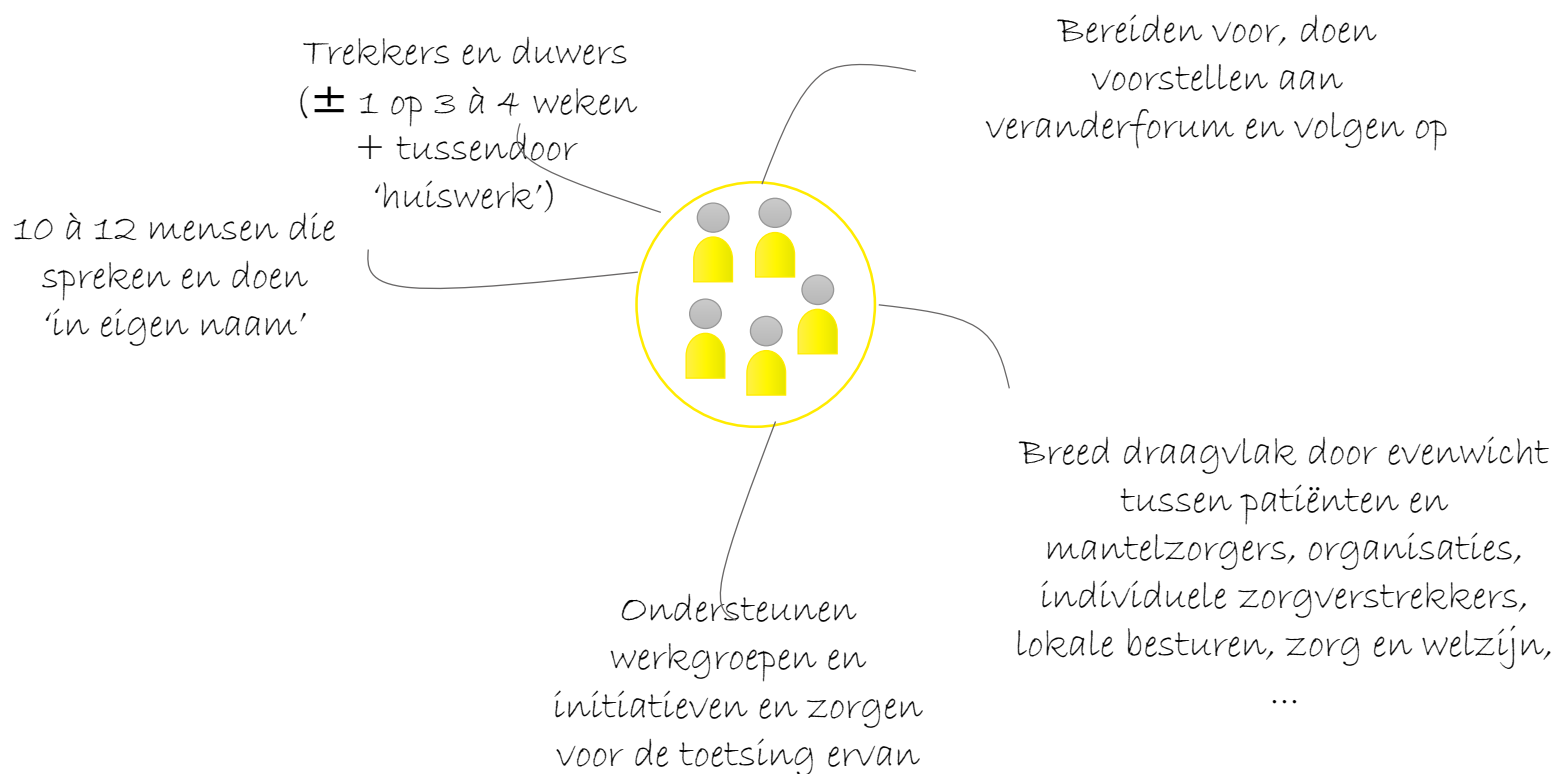
Vlaamse
overheid

Vlaamse
overheid

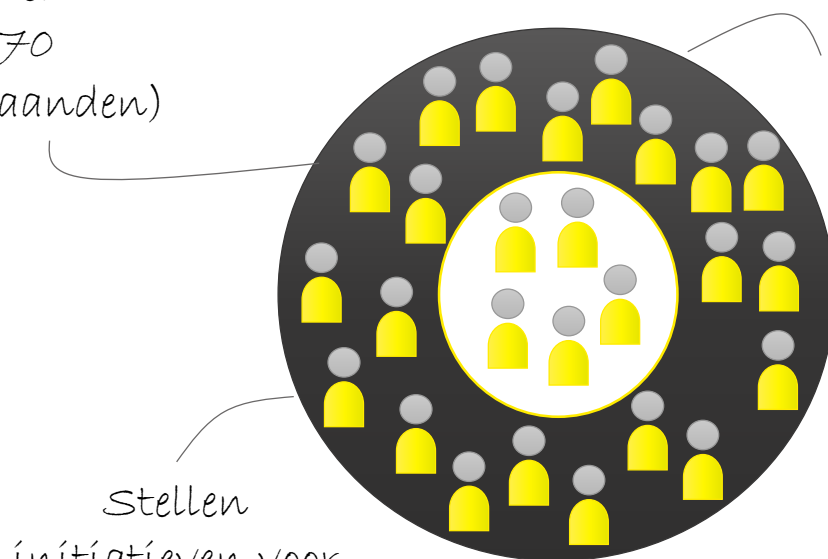
hervorming-eerstelijns.be

Veranderteam

Veranderforum

Beslissers
50 - 70
(± 1/3 maanden)

Geven feedback over
voorstellen, sturen bij,
keuren goed, ...

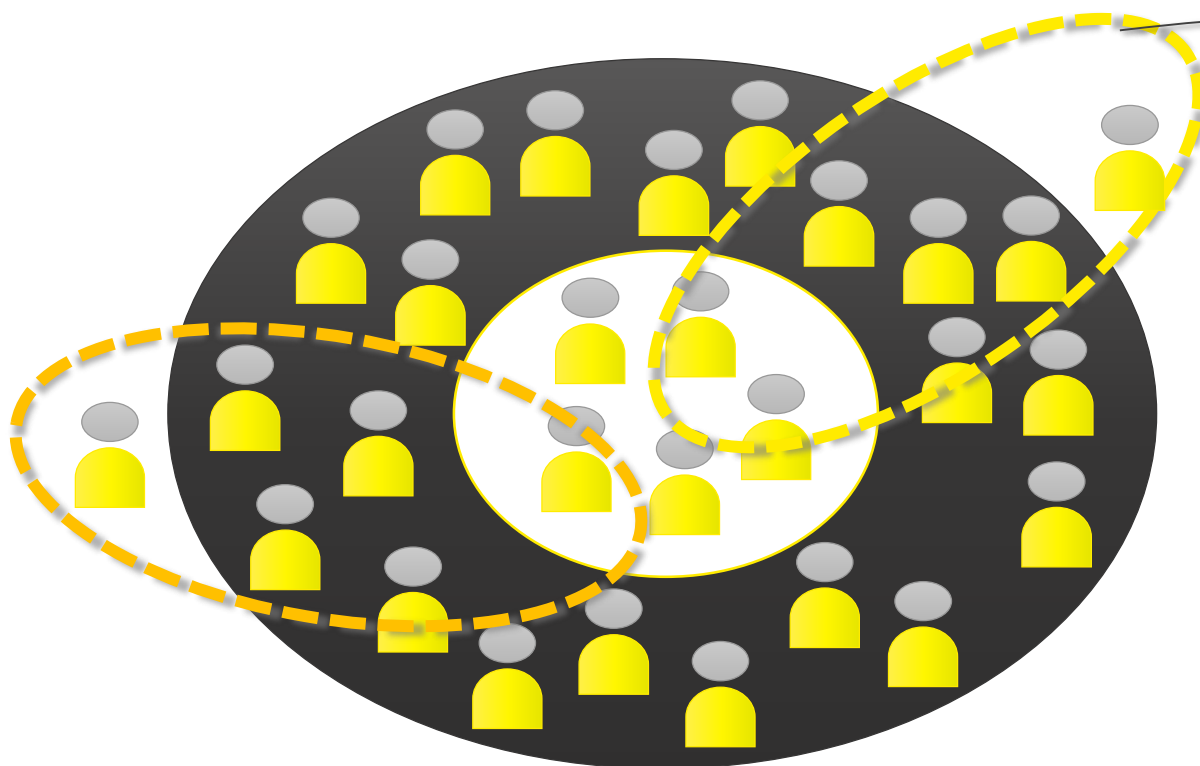
Stellen
initiatieven voor
(en helpen ook
uitvoeren)

Voldoende ruime en brede
stakeholdersgroep van
professionals,
ervaringsdeskundigen en
andere betrokkenen uit
andere sectoren

**Vlaamse
overheid**

Werkgroepen

Doen ad hoc extra analyses, oefeningen, voorbereidingen, ... om zo de vooruitgang te bespoedigen, meer diepgang te krijgen of zaken meer behapbaar te maken voor het forum)

Vlaamse
overheid

Veranderforum op 23 mei, 19.00u

- ▶ Op de agenda:
 - Waarom bestaan wij als eerstelijnszone?
 - Waarvoor staan wij als eerstelijnszone?
 - Naam voor onze eerstelijnszone?
- ▶ Bezorg ons vandaag (of via mail tegen 7 mei) het inschrijvingsformulier
- ▶ nina@huisvoorgezondheid.be

**Suggesties voor een naam voor
onze Brusselse eerstelijnszone
zijn welkom in de ideeënbox aan
de uitgang!**

**Vlaamse
overheid**

Zorgraden

- ▶ Elke zone zal een Zorgraad oprichten met vertegenwoordigers van verschillende zorg- en welzijnsdisciplines en de lokale overheid. Die zorgraden zullen blijvend het initiatief nemen om de samenwerking in elke zone te versterken.

5 leidende vragen

1. Waarom moet het anders?
2. Waarom bestaan wij als eerstelijnszone ?
3. Waarvoor staan wij als eerstelijnszone ?
4. Welke kernopdrachten moeten wij georganiseerd krijgen ?
5. Vanuit welke leidende principes zien wij iedereen binnen onze eerstelijnszone samenwerken ?

ROL EN OPDRACHT VAN EEN TRANSITIECOACH

ONZE MISSIE

Door het ondersteunen van de veranderteams in de eerstelijnszones dragen de transitiecoaches bij tot het inhoudelijk uitdiepen en begeleiden van het veranderingstraject in de eerstelijnszone.

ONZE ONDERSTEUNING

- Aanspreekpunt voor het veranderteam binnen de eerstelijnszone
- Ondersteuning bij de organisatie van de kick-off van het transitietraject
- Verduidelijken van het waarom en waartoe van de hervorming
- Verduidelijken van de werkwijze (de 5 leidende vragen, veranderteam en veranderforum ...)
- Ondersteunen en faciliteren van het transitieproces
- Mee bewaken van de visie en het kader van de eerstelijnszone
- Aanbrengen en aanleren van methodieken
- Faciliteren van het uitwisselen van ervaringen over de eerstelijnszones heen
- Verspreiden van belangrijke en nuttige informatie van en naar de overheid

ONZE PRINCIPES

- We werken op maat van elke eerstelijnszone.
- We vertrekken vanuit de evenwaardigheid van alle partners binnen de eerstelijnszone.
- We hebben oog voor een goede onderlinge samenwerking van alle partners uit welzijn en zorg.
- We versterken de partners.
- We bewaken het tijdsplan.

WAT HEBBEN WE AL GEDAAN?

- Ondersteunen van eerstelijnszones bij de opmaak van het aanvraagdossier.
- Evalueren van de aanvraagdossiers samen met Zorg en Gezondheid.
- Inhoudelijk voorbereiden op het ondersteunen van het transitieproces en opvolgen van de pilootprojecten.
- Onderlinge afstemming en afspraken met de transitiecoaches.

ONZE VOLGENDE STAP

een kick-off voorbereiden met de eerstelijnszones

**Vlaamse
overheid**

hervorming-eerstelijns.be

Rol Transitiecoach

BINNEN DE ELZ'S

- Ondersteunende rol
- Aanspreekpunt voor het veranderteam
- Verspreidt mee de *Good practices* en *lessons learned* vanuit de Pilootprojecten (5 leidende vragen, veranderforum, veranderteam...)
- Zet gepaste methodieken in (bv. methodieken die samenwerkingen faciliteren, helpen bij het creëren van draagvlak...)

OVER DE ELZ'S HEEN

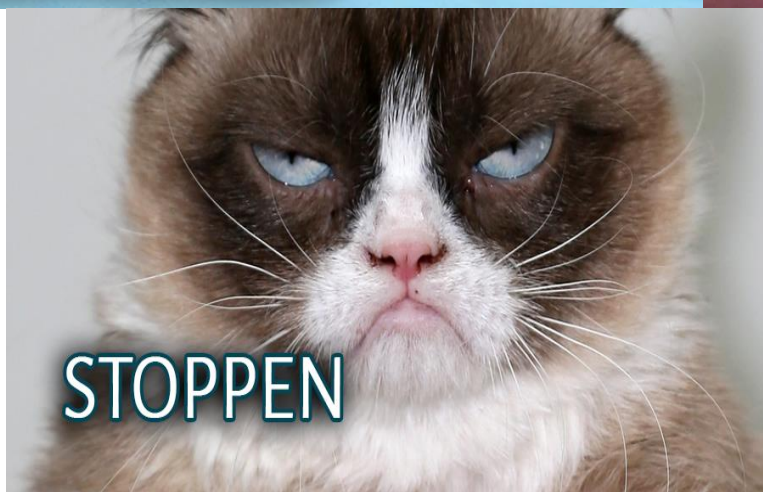
- faciliteert het uitwisselen van ervaringen over de ELZ's heen
- Verspreidt mee belangrijke en nuttige informatie vanuit en naar de overheid of andere ELZ's

NAAR DE OVERHEID EN DE COLLEGA TRANSITIECOACHES

- informeert over de stand van zaken
- documenteert het verloop
- benoemt knelpunten
- is mede een spreekbuis voor de ELZ's om bezorgdheden te verwoorden
- geeft advies waar mogelijk of vereist

Waarom veranderen?

Vlaamse
overheid

Persoon en zijn omgeving

Zorg- en welzijnsverstrekkers

WWOL-partners: wonen, werken,
onderwijs en leven (verenigingen e.a.)

Beleid

Vlaamse
overheid

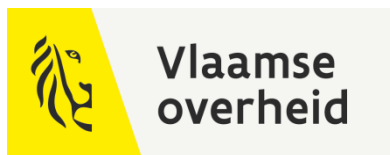
www.eerstelijnszones.be

Hoofdpagina

Welkom bij de wiki over eerstelijnszones!

Deze Wiki wilt opstartende eerstelijnszones de nodige handvaten geven om hun zone te laten starten.

- Inleiding
- Proces
- De vijf vragen
- Opschaling

Nieuwsbrief

- <https://www.zorg-en-gezondheid.be/nieuwsbrief-eerstelijn>

AGENTSCHAP
ZORG &
GEZONDHEID

Over ons | Voor burgers

Wat zoekt u?

ZOEKEN

Per domein | Procedures | Publicaties en documenten | Cijfers | Nieuws | Beleid

[Home](#) > Schrijf je in voor de nieuwsbrief over de reorganisatie van de eerstelijn

Schrijf je in voor de nieuwsbrief over de reorganisatie van de eerstelijn

Nieuwsbrief over de reorganisatie van de eerste lijn

Email Address (verplicht)

VERZEND

Vlaamse
overheid

Bedankt!

Vlaamse
overheid